

Aika: ti 19.1.2022 klo 9 – 11.40

Paikka: Teams-kokous

Nimi	Yritys	Paikalla
Hanna Mustonen, pj.	Tukes	x
Sanna Pietikäinen, siht.	Tukes	x
Hennamari Valkeinen	Tukes	x
Riku Vuorinen	Eurofins	x
Monica Holmström	AVI	
Pauliina Kanerva	TEM	x
Ville Saloranta	Metsta	
Tapio Annala	ABB	x
Juha Kurvinen	Kiwa Inspecta	x
Krister Koivula	AX-Suunnittelu	
Saila Salomäki	Pirkanmaan pelastuslaitos	x
Tarmo Rintala	Atexor Oy	x
Sami Idänheimo	Pääesikunta	x
Teemu Salonen	Raumaster Oy	x
Tina Sammi	Tina Sammi	x

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

Hanna Mustonen jaoston uutena puheenjohtajana avasi kokouksen. TENK:n kokouksessa marraskuussa 2021 oli todettu, että Hanna Mustonen voi toimia jaoston puheenjohtajana, vaikka ei ole varsinaisen TENK:n jäsen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja esitteli esityslistan ja se hyväksyttiin

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisestä pöytäkirjasta johtuvia asioita:

- UKK: Pätevyysvaatimukset sähkö- ja huoltotöiden sekä tarkastusten tekijöille Ex-tiloissa
- Uutiskirje: pölynpoistojärjestelmän putkiston huollon tärkeydestä ja räjähdysten estämisestä

4. ATEX ADCO -kokouksen asioita (Hanna Mustonen)

Kokous pidettiin 3.12.2021, Saksa toimi puheenjohtajana. Markkinavalvonta-asetuksesta johtuen omissa valvoo, että näitä kokouksia pidetään. Seuraava kokous on keväällä 2022 ja tällöin puheenjohtajana on Puola.

Hanna esitteli NKS-ATEX-markkinavalvontaprojektia kyseisessä kokouksessa ja Saksa oli kiinnostunut tutustumaan asiaan tarkemmin. Muita aiheita kokouksessa olivat:

- henkilökohtaiset lääkintälaitteet
 - esim. insuliinipumppu ja kuulolaitteet
 - periaatteessa myös näiden laitteiden pitäisi olla ATEX-hyväksyttyjä, jos niitä käytetään Ex-tiloissa
- NB:llä on velvollisuus toimittaa tieto akkreditoijalle, jos esiin tulee vääriä sertifikaatteja
- RFID (RadioFrequencyID) käytöstä keskusteltiin. Näissä ei yleensä ole virtaa, mutta jos on virtalähde eli ns. aktiivinen laite, on se tarkasteltava ATEX-näkökulmasta.
- Saksan viranomaisen mukaan Elprom-moottorin valmistaja oli vapaaehtoisesti kutsunut tuotteita takaisin, koska tietty reikä ei täytä standardin vaatimuksia liekin tukahduttamisesta ja näin ollen moottori ei sovellu Ex-tilassa käytettäväksi. Moottorissa on räjähdyspaineen kestävä runko ja tässä tapauksessa vääränlainen reikä ei sammuta rungon sisällä syttynyttä liekkiä eli räjähdys voi laajeta moottorin ulkopuolelle, jolloin ko. liekki toimii syttymislähteenä. Suomessa ei ole laajemmin tietoa tämän moottorin käytöstä poistosta. Tämä moottori voi olla osana kokonaisuutta tai laitetta, jolloin kokonaisuus on saatettu hyväksyä tietämättä kyseisestä ongelmasta.

5. ATEX-laitteistojen tarkastus (Juha Kurvinen)

Juha Kurvinen piti esityksen sähkölaitteistojen tarkastuksista. Esitysmateriaali on Tiimeri-työtilassa. Sähkötarkastajat katsovat räjähdys suojausasiakirjaa siltä osin, kuin asiat liittyvät sähköturvallisuuteen. Todettiin, että tarkastusten taso voi vaihdella paljonkin riippuen käytettävissä olevista resursseista ja tarkastajan osaamisalueista. Vakavista poikkeamista tarkastaja ilmoittaa suoraan Tukesiin, mutta muista tarkastuksista tarkastuspöytäkirjoja ei toimiteta viranomaiselle kuin erillisestä pyynnöstä.

6. Linden kaasukontti (Sanna Pietikäinen)

Linden edustajat ovat keskustelleet Tukesin kanssa kontissa olevien pullojen sijoittelusta ja tilaluokituksista edellisen kokouksen jälkeen. Sanna esitteli keskustelun jälkeen kontista saadun uuden materiaalin, jossa näkyy laajat ritilätuuletusaukot seinillä ja lattiassa sekä pullojen sijoittelun aiheuttamat tilaluokat. Todettiin, että suuret tuuletusaukot edellyttävät tarkkaa kunnossapitoa erityisesti lumisena aikana. Keskusteltiin myös kännykän käytöstä kontissa; kännyköissä voi olla erilaisia syttymislähteitä ja myös Ex-suojatut puhelimet saattavat edellyttää tiettyjä käyttöolosuhteita.

7. Osallistujien taustaorganisaatioiden kuulumiset

TEM:

- Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano etenee kansallisesti eli horisontaalinen lakipaketti. Hallituksen esitys on vielä käsittelyssä talousvaliokunnassa. Muistio tulossa eduskunnan käsittelyn jälkeen. Asiantuntijakuuleminen pidetty syksyllä. Eduskunnassa on myös muita hallituksen esityksiä, mm. VAK-lakiesitys, tekstiili- ja merkintäasetus. Täytäntöönpano aikataulusta ollaan myöhässä.
- Komissio on julkaissut NLF-säätelykehiksestä julkisen kuulemisen, jonka aiheina ovat mm. vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyiden toimivuus, akkreditointi, uudet teknologiat ja tekoäly. Tähän kuulemiseen voi vastata komission sivuilla.

Tukes

- Valvontaa tehdään nyt etätarkastuksina.
- TP-ryhmässä ja SL-ryhmässä ryhmäpäälliköt ovat vaihtuneet.
- ATEX-asiat yleensä olleet paljon tapetilla; vaikuttaa siltä, että tietoisuus on lisääntynyt.

Eurofins

- Henkilöstövaje tuntuu jatkuvan ja tämä vaikuttaa esim. pölyräjähdyskoulutuksen toteuttamiseen.
- On suunniteltu Ex-laitosten yhteistyön tiivistämistä.

- Ilmoitettujen laitosten kokous on ensi kuussa, kuulumisia sieltä seuraavassa kokouksessa.

Pelastuslaitos

- Kemikaaliasiantuntijoiden kumppanuusverkosto
- Tehdään aktiivisesti ohjeistusta oppaina ja videoina <https://www.pelastuslaitokset.fi/tietopankki>
- Erityisesti pienten kohteiden valvonta-aiheista otetaan mielellään vinkkejä vastaan

Puolustusvoimat

- 64-käsikirja on puolustusvoimien sisäisessä käsittelyssä ja edelleen kesken.

ABB

- Iso-Britannian jääminen pois EU:stä työllistää, koska direktiivejä ei enää sovelleta eli edellyttää vaatimusten vertailua.

Atexor Oy

- Tuotteiden ja laitteiden hyväksynnän kustannukset ovat nousussa.
- 2-tilaluokkaan tarkoitettujen laitteiden markkinointi, myynti ja tuotevastuu herättää huolta. Tuotevalmistajien tulot ovat laskeneet, mikä on johtanut halukkuuteen ottaa enemmän riskiä.

Raumaster Oy

- Joitain onnettomuuksia on jouduttu seuraamaan, esim. räjähdysten estojärjestelmä ei ole toiminut. Näistä kuullaan lisää seuraavissa kokouksissa mahdollisuuksien mukaan.
- Hyväksyntää on haettu Eurofinsin kanssa laiteluokan 1 kupoliventtiilille prosessiteollisuuteen.

Tina Sammi Oy

- Nestekaasun suojaetäisyyksien määrittämisen ohje (Tina Sammi julkaisee) on valmistumassa lähipäivinä. Sama ohjeistus tullaan päivittämään Tukesin oppaaseen "Tuotantolaitosten sijoittaminen".

8. Muut esille tuleva asiat

- 59-käsikirjan päivitys
 - Kunkin jaostoon osallistujan taustajärjestö kommentoi käsikirjaa tahollaan.
- Pölyräjähdyskoulutus ei ole edennyt edellisen kokouksen jälkeen.
- Mekaanisen laitteen merkintä (h)
 - Tilaluokkaan 1 ja 2 tarkoitettuja mekaanisia laitteita ei tyyppitarkasteta.
 - "h" Ex-suojatun laitteen merkinnässä kertoo, että kyseessä on mekaaninen laite.
 - Tarkempi tieto suojausrakenteesta kerrotaan laitteen käyttöohjeessa.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään toukokuun alussa. Tarkemman aikataulun sopimiseksi sihteeri lähettää Doodle-kyselyn.

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 11.40